

Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
Borgerrepræsentationens Sekretariat

Sendt pr. e-mail til UZOB@kk.dk

Dato: 13-08-2024
Enhed: Demokratikontoret –
Styrelsesenheden
Sagsbeh.: Camilla Leidesdorff
Laudrup
Koordineret med:
Sagsnr.: 2024 - 5190
Dok. nr.: 168049

Københavns Kommunes henvendelse om ændring af regulativet for kommunens lokaludvalg

Københavns Kommune har ved brev af 5. marts 2024 spurgt Indenrigs- og Sundhedsministeriet, om valgbarhedsalderen til kommunens lokaludvalg kan nedsættes til 16 år, eller om unge alternativt kan få observatørstatus i kommunens lokaludvalg.

Københavns Kommune oplyser om baggrunden for henvendelsen, at Borgerrepræsentationen har vedtaget et forslag om at få ungerepræsentanter i kommunens lokaludvalg, der muligvis kræver ændringer i regulativet for kommunens lokaludvalg.

Det tidligere Indenrigs- og Boligministerium har ved brev af 27. oktober 2021 til Københavns Kommune afvist at godkende en valgbarhedsalder til kommunens lokaludvalg på 16 år.

Det fremgår af brevet, at det følger af forarbejderne til bestemmelsen i § 65 d i lov om kommunernes styrelse, at det forudsættes, at reglerne for lokaludvalg, hvortil der er henlagt opgaver til selvstændig varetagelse, i vidt omfang svarer til reglerne i den kommunale styrelseslov.

Endvidere fremgår det af brevet, at det er ministeriets opfattelse, at det som udgangspunkt må forudsættes, at medlemmer af lokaludvalget – ligesom medlemmer af kommunalbestyrelsen – er myndige. Dette må i hvert fald gælde, når lokaludvalget skal administrere midler, der tildeles lokaludvalget af kommunalbestyrelsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan henholde sig til det tidligere Indenrigs- og Boligministeriums tidligere afgørelse om og begrundelse for at afvise at godkende en valgbarhedsalder til kommunens lokaludvalg på 16 år.

Efter § 65 d, stk. 1, 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen bestemme, at et antal observatører deltager i lokaludvalgenes møder. Observatører har ikke stemmeret, men de har adgang til at deltage i forhandlinger i lokaludvalget. Bortset fra kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager som observatører i lokaludvalget, har observatører ret til diæter efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det i den forbindelse tilsvarende må forudsættes, at i hvert fald faste observatører, der deltager i lokaludvalgsmøder, er myndige. Efter ministeriets opfattelse må det bl.a. på baggrund af de ovenfor omtalte forarbejder til bestemmelsen i § 65 d i lov om

kommunernes styrelse forudsætte en lovhjemmel, som lov om kommunernes styrelse imidlertid ikke indeholder, hvis mindreårige, der normalt ikke kan indgå i de kommunalpolitiske organer, skal kunne indgå som faste observatører i lokaludvalgsmøder. Hertil kommer, at også faste observatører bør have en sådan modenhed, at de er i stand til at håndtere fortrolige oplysninger m.v.

Det anførte udelukker ikke, at mindreårige i konkrete tilfælde kan udpeges som ad hoc-observatører i et lokaludvalg, f.eks. hvis et lokaludvalg skal tage stilling til en konkret sag eller et konkret projekt, der retter sig særligt mod gruppen af børn og unge i det pågældende lokalområde.

Indenrigs- og Boligministeriets brev af 27. oktober 2021 til Københavns Kommune vedlægges.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk
Kontorchef

Sagsnr.
2021 - 4239

Doknr.
453839

Dato
27-10-2021

Godkendelse af nyt Regulativ for lokaludvalg i Københavns Kommune

Ved brev af 21. maj 2021 med bilag har Københavns Kommune anmodet Indenrigs- og Boligministeriet om godkendelse af et nyt regulativ for lokaludvalgene i kommunen. Københavns Kommune har oplyst, at Borgerrepræsentationen har behandlet og godkendt det nye regulativ den 22. april 2021.

Indenrigs- og Boligministeriet og Københavns Kommune har telefonisk samt på to møder afholdt henholdsvis den 17. og den 29. september 2021 drøftet det fremsendte udkast til nyt regulativ.

På baggrund af disse drøftelser har Københavns Kommune den 25. oktober 2021 sendt en ny udgave af regulativet til Indenrigs- og Boligministeriets godkendelse. Da det senest fremsendte regulativ indeholder en række ændringer i forhold til det regulativ, som Borgerrepræsentationen godkendte den 22. april 2021, har Københavns Kommune i ansøgningen taget forbehold for Borgerrepræsentationens endelige godkendelse.

Indenrigs- og Boligministeriets godkendelse af regulativet kræves efter § 65 d, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, da Borgerrepræsentationen har henlagt opgaver til selvstændig varetagelse i lokaludvalgene. Efter samme bestemmelse kræves 2 behandlinger i Borgerrepræsentationen med mindst 6 ugers mellemrum for, at regulativet er vedtaget.

I den anledning skal Indenrigs- og Boligministeriet meddele, at det udkast til nyt regulativ, som Københavns Kommune har fremsendt som bilag 1 til ansøgningen af 25. oktober 2021, kan godkendes *med følgende to undtagelser*:

1. Valgbarhedsalderen på 16 år i regulativets § 3, stk. 4, kan ikke godkendes.

Københavns Kommune har oplyst, at baggrunden for, at valgbarhedsalderen ønskes nedsat til 16 år, er, at der er et politisk ønske om at engagere de unge i lokalområderne.

Indenrigs- og Boligministeriet skal hertil bemærke, at det følger af forarbejderne til bestemmelsen i § 65 d i lov om kommunernes styrelse, at det forudsættes, at reglerne for lokaludvalg, hvortil der er henlagt opgaver til selvstændig varetagelse, i vidt omfang svarer til reglerne i den kommunale styrelseslov.

Det er derfor Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at det som udgangspunkt må forudsættes, at medlemmer af lokaludvalget – ligesom medlemmer af kommunalbestyrelsen – er myndige. Dette må i hvert fald gælde, når lokaludvalget skal administrere midler, der tildeles lokaludvalget af kommunalbestyrelsen.

På den baggrund kan ministeriet ikke godkende bestemmelsen i regulativets § 3, stk. 4, om, at valgbarhedsalderen for medlemmer og suppleanter i lokaludvalgene fastsættes til 16 år.

2. Bestemmelserne i regulativets § 4, stk. 2 (kandidatlisterepræsentanter), og § 7, stk. 6 (foreningsrepræsentanter), hvorefter et medlem eller en suppleant udtræder, hvis vedkommende ikke længere repræsenterer kandidatlisten henholdsvis foreningen, kan ikke godkendes.

Københavns Kommune har oplyst, at bestemmelserne indebærer, at et medlem skal udtræde af lokaludvalget, hvis kandidatlistens repræsentanter i Borgerrepræsentationen henholdsvis den forening, der har indstillet medlemmet, ikke længere finder, at medlemmet repræsenterer kandidatlisten henholdsvis foreningen.

Baggrunden for ønsket om, at et medlem eller en suppleant skal udtræde, hvis vedkommende ikke længere repræsenterer kandidatlisten henholdsvis foreningen, er ifølge Københavns Kommune, at det er vigtigt for Borgerrepræsentationen at kunne sikre, at det er det lokale foreningsliv og kandidatlisterne i Borgerrepræsentationen, der er repræsenteret i lokaludvalgenes arbejde. Da der erfaringsmæssigt er medlemmer og suppleanter i lokaludvalg, som efter valget ikke repræsenterer deres forening eller kandidatliste, kan Borgerrepræsentationen ikke uden disse nye bestemmelser sikre, at forudsætningerne for henholdsvis foreningslivets repræsentativitet og bindeledsfunktionen mellem københavnerne og kandidatlisterne i Borgerrepræsentationen er til stede efter valget.

Indenrigs- og Boligministeriet skal hertil bemærke, at baggrunden for kravet om indenrigs- og boligministerens godkendelse af lokaludvalgsregulativer bl.a. er, at det må sikres, at reglerne om lokaludvalgenes virksomhed, herunder mindretals- og medlemsrettigheder, i det væsentlige svarer til den kommunale styrelseslovs regler om kommunalbestyrelsens og udvalgenes virksomhed.

Efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse er det et grundlæggende demokratisk princip, at det enkelte medlem kun er bundet af sin egen overbevisning og derfor ikke skal kunne undergives pression ved trusler om, at vedkommende kan miste et udvalgs-hverv, hvis vedkommende skifter kandidatliste eller i en sag indtager en anden holdning end den kandidatliste/valggruppe, der har udpeget vedkommende.

Det følger derfor også af reglerne i den kommunale styrelseslov, at valg af medlemmer til udvalgene har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode, og kommunalbestyrelsen eller den pågældende gruppe kan ikke i løbet af funktionsperioden fratage den pågældende udvalgspladsen mod den pågældendes ønske. Udmeldelse af en gruppe medfører ikke, at gruppen får adgang til at fratage et medlem et udvalgshverv.

De foreslåede bestemmelser, hvorefter et lokaludvalgsmedlem skal udtræde, hvis kandidatlistens repræsentanter i Borgerrepræsentationen henholdsvis den forening, der har indstillet medlemmet, ikke længere finder, at medlemmet repræsenterer kandidatlisten henholdsvis foreningen, strider imod dette grundlæggende princip om, at det enkelte medlem kun er bundet af sin egen overbevisning og ubundet skal kunne danne sig sin selvstændige mening uden risiko for at miste hvervet. Sådanne bestemmelser

vil endvidere indebære en væsentligt ringere retsstilling for lokaludvalgenes medlemmer end den, der efter styrelseslovens regler gælder for udvalgsmedlemmer.

På den baggrund kan ministeriet ikke godkende bestemmelsen i regulativets § 4, stk. 2, hvorefter et medlem eller en suppleant udtræder, hvis vedkommende ikke længere repræsenterer *kandidatlisten*. Ministeriet kan tilsvarende ikke godkende bestemmelsen i regulativets § 7, stk. 6, hvorefter et medlem eller en suppleant udtræder, hvis vedkommende ikke længere repræsenterer *foreningen*.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk
Kontorchef